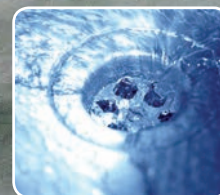
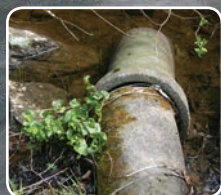

VÅR 2017

FAGTREFF & SEMINARER

Norsk
vannforening

Fungerer egentlig infiltrasjonsanlegg?

Tid: Mandag 13. februar, kl. 12.00–15.30

Sted: Vitenparken på NMBU, Ås

Det er over 100 000 infiltrasjonsanlegg i Norge for boliger, de dekker ca. 30 % av andelen renseanlegg i spredt bebyggelse. I tillegg kommer sandfilteranlegg og anlegg for hytter. Ifølge «autoriserte kilder» er infiltrasjon driftssikre anlegg med en levetid på «20 år eller mer». Det kommer nå opplysninger som tilsier at vi kanskje har overvurdert både renseeffekt for fosfor og den tid anleggene gir renseeffekter nær hva anleggene er dimensjonert for. I dette fagtreffet vil vi se nærmere på hva som er sagt om renseeffekter og levetid for infiltrasjonsanlegg, hva som er de faktiske forhold, hva en dårligere funksjon vil innebære når det gjelder miljøkonsekvenser og hvordan miljømyndighetene vil følge opp varsler om nedsatt yteevne. Mange gjør vurderinger av minirensanlegg kontra infiltrasjon. Det er kanskje behov for å bringe inn ny kunnskap for å gjøre bedre avveininger?

Møteleder: Terje Farestveit

Program:

1. Opprydding i spredt bebyggelse. Erfaringer i kommunene
Marcel van der Velpen, Ringeby kommune
2. Har infiltrasjonsanlegg i gode masser lang levetid?
Trond Mæhlum, NIBIO
3. Revidert VA – miljøblad nr. 59 Lukkede infiltrasjonsanlegg for sanitært avløpsvann.
Da er problemet løst? Hvor ligger utfordringene?
Lars Westlie, Hydrogeologi og Avløpsrådgivning
4. Hvor godt fungerer dagens anlegg og hvordan etableres infiltrasjonsanlegg i dag?
Knut Robert Robertsen, Asplan Viak
5. Svenske erfaringer
Elin Elmerfors, RISE Uppsala

Forurenset veivann og renseløsninger – Avrenning fra veier er i dag den største kilden til forurensinger av miljøgifter til byvassdrag

Tid: Mandag 20. mars, kl. 12.00–15.30

Sted: Miljødirektoratets konferansesal, Grensesvingen 7, Oslo

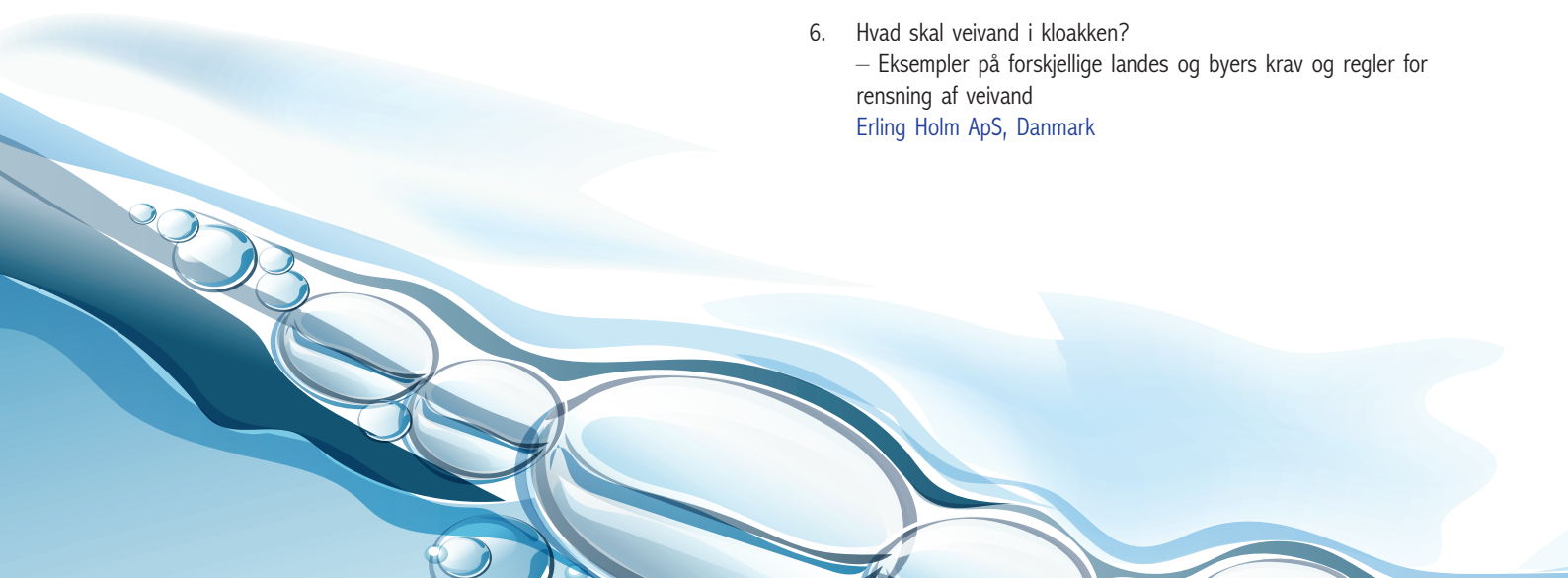
Tiltaksarbeidet med å oppnå god økologisk og kjemisk vannkvalitet innen 2021 er i gang. Avrenning fra veier er i den sammenheng et viktig fokusområde, og det forventes at kommuner og stat følger opp sitt sektoransvar på dette viktige området. Det er også blitt avdekket at slitasje fra bildekk er et større miljøproblem enn vi trodde, gjennom å være den største kilden til mikroplast fra land. Vegvesenets fireårige forsknings- og utredningsprogram NORWAT, som ble avsluttet i 2016, har frembrakt ny kunnskap og nye metoder som Vegvesenet nå vil følge opp gjennom sine nye retningslinjer. Herunder vannforekomstens sårbarhet som styrende for løsninger.

På fagtreffet vil NIBIO presentere måleresultater fra et nylig avsluttet toårig prosjekt om hvordan enkle løsninger gjennom intensivert veivedlikehold kan redusere forurensninger til byvassdrag. I og med at forurenset veivann er i høyeste grad et internasjonalt tema, vil det også bli presentert oversikter over krav og løsninger i Danmark, Sverige og andre land.

Møteleder: Simon Haraldsen

Program:

1. Forurensningsmyndighetens oppfølging av forurenset veivann
Simon Haraldsen, Fylkesmannen i Oslo og Akershus
2. Når og hvordan rense forurenset veivann? Veidirektoratets svar på utfordringene
Sondre Meland, Vegdirektoratet
3. Vannforekomstenes sårbarhet for veiforurensning
Sissel Rannekleiv, NIVA
4. Renseløsninger for tunellvaskevann
Mona.E. Dedkhah, Cowi AS
5. Tømming av sandfang og regelmessig feiing – effekt på avrenning fra vei til resipient
Eirik Leikanger, NIBIO
6. Hva skal veivand i kloakken?
– Eksempler på forskjellige landes og byers krav og regler for rensning af veivand
Erling Holm ApS, Danmark

Restaurering av urbane vassdrag. Natur mot kultur og biolog mot arkitekt

Tid: Mandag 8. mai, kl. 12.00–15.30

Sted: NVE, Middelthunsgate 29, Oslo

Å tilrettelegge for vann i bymiljøet gir store muligheter for å bringe naturen til folket. Tidligere rørlagte bekkeløp åpnes og gir mulighet for rekreasjon og naturopplevelse, samtidig som bekken igjen kan fungere som løsninger som flomvei. Utfordringene er mange, spesielt fordi vi vil at disse urbane vassdragene skal likne en naturlig vannforekomst med planter og dyreliv, samtidig som de skal inngå i byens arkitektur. Dette fagtreffet vil belyse noen av de utfordringene som må inngå i et slikt kompromiss der hensynet til tilgjengelighet for folk, forsvarlig vannkvalitet, naturmangfold, flom, landskap, arkitektur og teknisk infrastruktur må inngå. Kriterier for utforming av bekker, eksempler på gjennomførte restaureringsprosjekter og nye kommende prosjekter vil bli presentert. Her vil vi vise fram løsninger for teknisk design som skal etterlikne det som naturen ellers er så god på, og hvor man avveier hensynene for å oppnå et resultat som både naturen, beboerne og byen er fornøyd med.

Møteleder: NN

Program:

1. Prinsipper for gjenåpning av bekker og elver i Oslo
[Tharan Fergus, Oslo kommune VAV](#)
2. Tilbakeføring og restaurering av bekkeløp
[Marianne Evju, NINA](#)
3. Vanndesign – interaksjon mellom hydrologi, funksjon og opplevelse
[Representant fra Dreiseitl Rambøll](#)
4. Naturmangfold i byen
[Markus Lidholm, NIVA](#)
5. Utfordringer med vannkvalitet med hensyn til hygiene. Eksempel fra nyrestaurerte badedammer og bekkeløp i parkanlegg
[Trond Mælum, NIBIO](#)
6. Tiltak for å sikre god vannkvalitet i vassdrag
[Stein B. Olsen, COWI](#)

Skjerpede kompetansekrav for ansatte ved vannverk – Hva innebærer det for vannverkene?

Tid: Mandag 29. mai, kl. 12.00–15.30

Sted: Ingeniørenes Hus, Kronprinsens gate 17, Oslo

I ny drikkevannsforskrift pålegges vannverkseier å sikre at alle som deltar i vannverkets aktiviteter (som er omfattet av forskriften), gis opplæring som står i forhold til de arbeidsoppgavene som vedkommende skal utføre. Hva vil dette innebære av endringer for det enkelte vannverk? Vil skjerpede opplæringskrav medføre at status for vannverkspersonell vil øke og at det blir lettere å rekruttere nye medarbeidere? Hva finnes av kurs for opplæring av vannverkspersonell per i dag, og er det behov for ytterligere tilbud for både små og store vannverk? Dette er tema som vil bli diskutert på dette fagtreffet.

Møteleder: Vidar Lund

Program:

1. Hva er bakgrunnen for en innskjerping av kompetansekravet for ansatte ved vannverk?
[Line Ruden, Mattilsynet](#)
2. Hva finnes per i dag av opplæring av vannverkspersonell?
 - a) [Representant for Norsk Vann](#)
 - b) [Arve Heistad, NMBU](#)
3. Hvordan praktiseres opplæring av vannverkspersonell i dag?
 - a) Valg av kompetanse ved rekruttering og opplæringspraksis ved vannbehandlingsanleggene i Oslo
[Kari Aasebø, Vann- og avløpsetaten](#)
 - b) Hvordan er opplæringen organisert ved et mellomstort vannverk
 - c) En «stemningsrapport» fra de små vannverkene
[Olav Vatn, Mattilsynet, Region Øst, Avd. Gudbrandsdal](#)

Overholdelse av renskrav – fleip eller fakta?

Tid: Mandag 28. august, kl. 12.00–15.30

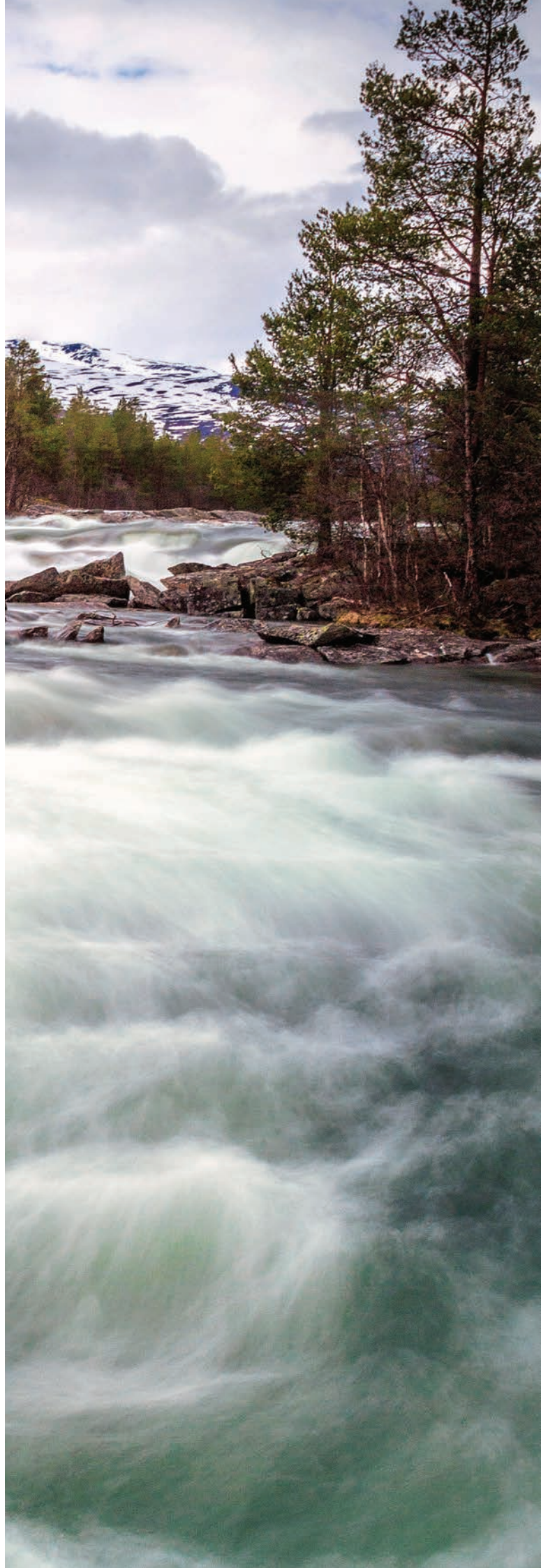
Sted: Miljødirektoratet, Grensesvingen 7, Oslo

I mange år har det vært kjent at nær halvparten av våre største rensanlegg ikke overholder kravene stilt i utslippstillatelser fra fylkesmannen. Det antas at den viktigste årsaken til dette er økende mengder overvann og at mange anlegg håper å oppfylle kravet til fjerning av organisk stoff ved hjelp av eksisterende anlegg. Det er også mulig at norske rensanlegg, stort sett bygget på 1980- og 90-tallet, ikke alltid er blitt vedlikeholdt og oppgradert godt nok. I dette fagtreffet vil vi se nærmere på hvordan eiere av anleggene og myndighetene har forholdt seg til det faktum at en så stor andel av anleggene ikke yter som de skal. Vi vil diskutere hva som bør gjøres og hvor lang tid vi må forvente at det vil ta før vi har oppnådd en akseptabel standard på våre anlegg.

Møteleder: Terje Farestveit

Program:

1. Fylkesmennene har fått melding om å følge opp anlegg som ikke går bra. Hva fant de ut?
[Representant fra fylkesmannens miljøvernavdeling](#)
2. Norsk Vann har dokumentert det samme. Hva har de gjort?
[Arne Haarr, Norsk Vann](#)
3. Hva er problemet, og hva kan driftsassistanser bidra med?
4. Hva er problemet: mer spillvann fra en økende befolkning, mer industri, mer overvann?
[Helge Eliassen, Oslo VAV](#)
5. Vil innovative anskaffelser få forgang i oppgraderinger?
6. Hva gjør vi?
[Representant fra Movar IKS](#)

Alternative vannovervåkningsmetoder – like godt eller bedre enn konvensjonell prøvetakning?

Tid: Torsdag 9. mars, kl. 08.30–15.30

Sted: Forskningsparken, auditorium Forum, Gaustadalléen 21, Oslo

Bruk av passive prøvetakere, proxy-parametere, online målinger og screening/non-target-analyser i vann erstatter i dag mer og mer tradisjonell innhenting av vannprøver som etterfølges av konvensjonelle kjemiske analysemetoder i laboratorium. Er det lovverket som henger etter, eller mangler vi kunnskap? Tas nye metoder i bruk for sent eller for tidlig?

I dette seminaret presenteres en rekke alternative prøvetakingsmetoder og hvordan disse kan brukes i vannovervåkning. Seminaret vil forsøke å gi innblikk i hva som finnes på markedet, hvilke fordeler og ulemper som er knyttet til de forskjellige metodene og i hvilken grad disse er metodene er likestilte med konvensjonelle analyser i direktivene som styrer vannovervåkingen?

Verdens vanddag: Avløpsvann – Fra sykdomsfremkaller til ressurs

Tid: Onsdag 22. mars, kl. 09.00–15.00

Sted: Forskningsparken, Gaustadalléen 21, Oslo

For deg som er interessert i hvordan avløp av vann har preget samfunnet opp gjennom historien, og hvordan dette vannet kan utnyttes som en ressurs framover. Utfordringene blir belyst vha. nasjonale og internasjonale eksempler.

Seminaret er den offisielle, nasjonale markeringen av FNs Verdens vanddag, som markeres hvert år 22. mars. Årets internasjonale tema er «Wastewater».

Arrangementet er et samarbeid mellom Norsk vannforening, Norsk hydrologiråd, UNESCO-kommisjonen og Tekna – forum for teknologi og utviklingssamarbeid, samt andre aktører i vannbransjen.

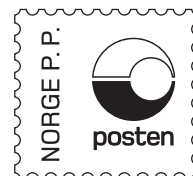
Vannprisseminaret

(Etter seminaret arrangeres Norsk vannforenings generalforsamling)

Tid: Onsdag 5. april, kl. 09.00–15.30

Sted: NVE, Middelthunsgate 29, Oslo

På dette seminaret blir temaet lagt opp rundt årets Vannprisvinner. Vinneren vil holde et vinnerforedrag, og resten av temaet vil være relatert til vinneren. Vannprisseminaret er et årlig seminar. Følg med på www.vannforeningen.no for program.

Returadresse:
Norsk vannforening
Postboks 2312 Solli
NO-0201 Oslo

Vann- og slambehandling?

Kalk - Filtermaterialer - Vannglass/Silikat - Teknisk utstyr

48 14 25 57

www.kalk.no

MILJØKALK

HELLI - Visuell kommunikasjon - www.helli.no

FAGTREFFENE ER GRATIS, MEN VI BER OM PÅMELDING I FORKANT

Deltagelse på seminarer koster kr 1000,- for medlemmer i Norsk vannforening og kr 1300,- for andre. Pris for pensjonister er kr 250,- og studenter deltar gratis. Seminarer som går over to dager har egne priser, se nettsiden. Påmelding til seminarer og fagtreff gjøres på nett under det respektive kurs på www.vannforeningen.no/fagtreff-seminarer

Det vil bli sendt program for hvert enkelt seminar og fagtreff på e-post, ca en måned før seminaret, og programmet legges ut på vår hjemmeside: www.vannforeningen.no
Lik Norsk vannforening på facebook: www.facebook.com/vannforeningen

E-post: post@vannforeningen.no, Tlf: 22 94 75 00

